

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Subičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 6. november 2014

Varuh človekovih pravic RS
Dunajska cesta 56 (4. nadstropje)
1109 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC	
DATUM: 07 -11- 2014	
PRILOGE:	-
VREDNOTNICE:	
ŠT. ZADEVE:	2.2-39/2014-SZ

ga. Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic

*"Predlog za prečiščenje predloga
K 2 re JJ"*

Spoštovana varuhinja,

v dopisu, ki smo ga poslanke in poslanci SDS naslovili na vas in več drugih nosilcev oblasti v RS v zvezi s konkretnim primerom, nanašajoč se na nedostojno, vulgarno izjavo predsednika Vrhovnega sodišča Branka Masleše, ki jo je dal v zvezi z ravnanjem proti konkretni osebi v sodnem postopku, v katerem je kot predsednik pritožbenega senata tudi razsojal, ste se na široko razpisali o več zadevah, najbrž s ciljem, da bi preusmerili pozornost na druge zadeve in ne na **vsega obžalovanja vredno izjavo** in ravnanje predsednika Vrhovnega sodišča **Branka Masleše**.

V dopisu z dne 2. oktobra 2014 smo zapisali naslednje:

»Spoštovani,

v javnost je prišla še nova informacija v zvezi z negativnim odnosom predsednika Vrhovnega sodišča, Branke Masleše, do Janeza Janše, sicer poslanca Državnega zbora in predsednika SDS, največje opozicijske stranke v Sloveniji. Janez Janša je tudi edini politični zapornik v Evropski uniji.

Po notarskem zapisu je Branko Masleša v lokalu Ambient na Čufarjevi ulici v Ljubljani zbrani družbi razlagal, da je potrebno vodjo opozicije, predsednika Slovenske demokratske stranke, Janeza Janšo s...kati, kar pomeni uničiti. Dve priči sta z notarskim zapisom potrdili resničnost izrečenih izjav Branka Masleše. Kar pomeni, da ne gre za indic, ampak dejstvo. O tej izjavi so obširno poročali tudi mediji, zato menimo, da Vam ni neznan (<http://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/tako-naj-bi-maslesa-govoril-o-jansi-sf-ga-je-treba>). Predsednik Vrhovnega sodišča, Branko Masleša, jo ni zanikal, niti se nanjo ni kakorkoli odzval.

Kako naj ob navedenem razumemo, do danes neobičajno, najavo predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, Branke Masleše, da bo predsedoval vsem sejam senatov Vrhovnega sodišča do konca leta, s čimer se je imenoval tudi v senat Vrhovnega sodišča, ki bo v tem odločal o zahtevi Janeza Janše za varstvo zakonitosti v zadevi Patria, kot tako, da bo dejansko storil vse, da se bo njegova zlovešča kavarniška napoved tudi do potankosti uresničila. Predsednik Vrhovnega sodišča s

takšnim dejanjem tudi ne ohranja videza nepristranskosti, kar ob dejstvu, da bo predsedoval senatu Vrhovnega sodišča v primeru zahteve za varstvo zakonitosti, ki jo je v zadevi Patria vložil Janez Janša, napotuje na pristransko odločitev oziroma na negativno odločitev v zadevi. Takšno ravnanje predsednika Vrhovnega sodišča spodjeda temelje vladavine prava v Republiki Sloveniji in predvsem škodi tistim sodnikom, ki se trudijo soditi v skladu z Ustavo Republike Slovenije in zakonom ter ob tem tudi sledijo vsebini narave človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Ali je v konkretnem primeru, ko se predsednik Vrhovnega sodišča že vnaprej negativno opredeljuje do Janeza Janše, zagotovljeno enako varstvo pravic in enakost pred zakonom?

Podpisani Vas vse naslovnike javno sprašujemo naslednje:

1. Ali je takšno ravnanje predsednika Vrhovnega sodišča, Branka Masleše, skladno z Zakonom o sodiščih in s Sodnim redom ter načelom zakonitega sodnika?
2. Je s tem tudi zagotovljeno spoštovanje ustavne pravice iz 22. člena Ustave RS, ki govori o enakem varstvu pravic?
3. In 14. člena Ustave RS, ki govori o enakosti pred zakonom?
4. Je s tem zagotovljena nepristranska obravnava?

Vprašanj je sicer še veliko več.

Takšna izjava Branka Masleše samo dodatno izkazuje, da, žal, predsednik Vrhovnega sodišča ni in ne bo (z)mogel biti neodvisen ter nepristranski pri svojih odločitvah, še posebej v primeru, če se to nanaša na Janeza Janšo, na Slovensko demokratsko stranko, vključujoč seveda vse članice in člane te stranke ter njihove podpornike ali druge istomisleče.

Takšna ravnanja predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije tudi niso v duhu podpisane zaveze državljanom za izboljšanje stanja v pravosodju, ki jo je lani v začetku junija podpisal imenu sodstva, kjer je med drugim določeno tudi, da morajo predsedniki sodišč ustvarjati kulturo odgovornosti in transparentnosti, ki vzpodbuja odprtost delovanja sodišč javnosti.

Iz raziskave dr. Lovra Šturma »Kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki so jih povzročili sodniki in sodišča v RS kot del represivne državne oblasti« ter na podlagi pridobljenih imen sodnic in sodnikov, ki so bili udeleženi v sodbah, pri katerih so bile kršene človekove pravice in temeljne svoboščine in jih je pridobil Odbor 2014 na podlagi zahteve za pridobitev informacij javnega značaja, izhaja tudi, da je med kršilci Ustave Republike Slovenije tudi predsednik Vrhovnega sodišča Branko Masleša.

Branko Masleša je v obdobju 1997 do 2006 Ustavo kršil kar 14-krat, pa vseeno postal predsednik Vrhovnega sodišča. Od tega je bil Branko Masleša trikrat v vlogi predsednika senata sodnikov, ki so razsojali v posameznih primerih. Tako je (so)kršil naslednja določila Ustave Republike Slovenije: enakost pred zakonom (14. člen Ustave RS), varstvo osebne svobode (19. člen Ustave RS), odreditev in trajanje pripora (20. člen Ustave RS), enako varstvo pravic (22. člen Ustave RS), pravica do pravnega sredstva (25. člen Ustave RS), pravna jamstva v kazenskem postopku (29. člen Ustave RS), prepoved ponovnega sojenja o isti stvari (31. člen Ustave RS), varstvo pravic zasebnosti in osebnostnih pravic (35. člen Ustave RS), varstvo tajnosti pisem in drugih občil (37. člen Ustave RS).

Te sodbe so:

1. V sodbi Vrhovnega sodišča (6.3.2003) št. I Ips 313/2009 je bil kršen 29. člen Ustave RS.
2. V sodbi Višjega sodišča v Kopru (12.2.1997) št. Kp 16/97 sta bila kršena 35. in 37. Ustave RS.
3. V sodbi Vrhovnega sodišča (11.12.2002) št. I Ips 210/98 so bili kršeni 8. člen Ustave RS in 6.1. ter 6.3. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
4. V sodbi Višjega sodišča v Kopru (13.5.1998) št. Kp 48/98 sta bila kršena 29. člen Ustave RS in 6. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
5. V sodbi Vrhovnega sodišča (8.4.2004) št. I Ips 52/2002 sta bila kršena 29. člen Ustave RS in 6. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
6. V sodbi Vrhovnega sodišča (9.9.2004) št. I Ips 70/2000 sta bila kršena 29. člen Ustave RS in 6. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
7. V sodbi Vrhovnega sodišča (21.10.2004) št. I Ips 284/2004 so bili kršeni 14.2, 19. in 20. člen Ustave RS.
8. V sodbi Vrhovnega sodišča (12.2.2004) št. I Ips 1/2004 je bil kršen 22. člen Ustave RS.
9. V sodbi Vrhovnega sodišča (13.5.2005) št. I Ips 309/2003 so bili kršeni 22. člen Ustave RS in 6. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
10. V sodbi Vrhovnega sodišča (4.12.2001) št. Kp 1/2001 so bili kršeni 25., 29. in 31. člen Ustave RS.
11. V sodbi Vrhovnega sodišča (16.12.2004) št. I Ips 264/2001 sta bila kršena 29. člen Ustave RS in 6. člen Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
12. V sodbi Vrhovnega sodišča (18.5.2006) št. I Ips 150/2006 sta bila kršena 14.2 in 19.1 člen Ustave RS.
13. V sodbi Vrhovnega sodišča (11.11.2004) št. I Ips 117/2004 sta bila kršena 37.1 in 37.2 člen Ustave RS.
14. S sklepom Vrhovnega sodišča (26.1.2006) št. I Ips 22/2006 je bil kršen 29. člen Ustave RS.

Kljub tem dejstvom, ali pa tudi zaradi njih, je tedanji predsednik republike, dr. Danilo Türk, Branka Maslešo predlagal predsednika Vrhovnega sodišča, tedanja vladajoča večina v Državnem zboru pa ga je za predsednika Vrhovnega sodišča tudi izvolila.

Spoštovani,

v zvezi z zgoraj navedenim Vas kot najvišje predstavnike naše države, ki se zavzimate za vladavino pravo, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter za neodvisnost sodstva, pozivamo, da se opredelite do omenjenih ravnanj predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ter kršitvah navedenih v omenjenih sodbah javno ter sporočite, kaj boste storili, da bo v sodstvu vzpostavljena tudi odgovornost ter kaj boste storili za odpravo kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin v sodnih postopkih.«

Spoštovana varuhinja,

v svojem odgovoru ste napisali obsežno ekspertizo glede možnosti pritožbenih postopkov, o katerih vas v svojem dopisu nismo niti spraševali. Pa vseeno hvala, ga bomo lahko tudi kje uporabili.

Bolj nas skrbi, ker ste se v odgovoru, v katerem ste se postavili močno v bran sodstvu, obregnili ob slabo zakonodajo in ob ne dovolj dobro delo državnega zbora. V redu, kot povsod je kritika tudi tu potrebna in večkrat kar na mestu. Tega se zavedamo tudi sami.

Ampak vaša kritika, da je zakonodaja slaba, ne vzdrži v primerih, ko sodne instance doma ali v okviru EU (npr. ESČP) odločijo v pritožbenih postopkih in v svojih odločbah ugotovijo številne kršitve človekovih pravic. V takih primerih ponavadi ne gre za slab zakon, ampak za slabo odločitev sodnika ali senata.

Slednje velja tudi za primere, ko so v številnih sodnih postopkih zadeve obtičale v omarah sodnikov in ni prišlo niti do uvedbe sodnega postopka na sodišču. Pri nas je bilo to skoraj pravilo v številnih primerih gospodarskega kriminala in deloma tudi v delovnopравниh sporih. Drnovškova vlada je leta 1996 celo razformirala SDK, ki je sprožil ovadbe zaradi sumov oškodovanj državnega premoženja. S tem se je postavilo zelo čudno politično – sodno prakso. Tedaj je šlo za 100-ine milijonov tedanjih DEM. Še sedaj imamo take primere, ko se proti nekaterih osebam, med njimi so tudi nekateri funkcionarji, že leta ne premaknejo z mrtve točke. Tudi tu ne moremo govoriti o slabi ali luknjičavi zakonodaji. Tudi tu je vse odvisno od volje, kvalitete in sposobnosti sodnika ali senata. In večkrat, žal, tudi od politične pripadnosti obtoženca.

Isto pa tudi za primere, ko po že končanem postopku sodniki več mesecev, morda celo let, niso spisali sodbe in so zadeve končale na »sodnem smetišču«, prizadete stranke pa so se za svoje pravice in upravičenja obrisale pod nosom. Še več, dodatno so bile oropane še za plačila stroškov sodnih postopkov.

So še drugi primeri, nima jih smisla naštevati. Se pa sprašujemo, kaj konkretno je varuh v takih primerih storil, čeprav ima pooblastila po zakonu o VČP. Najbrž ne veliko. Obseg letnih Poročil varuha in število priporočil pač ne morejo biti edino merilo za uspešnost in kvaliteto dela varuha človekovih pravic.

Če je varuh uspel na ustavnem sodišču (sicer v nekaj poskusih pritožb) v primeru ZUJF-a, bi se lahko prav tako zagnano lotil tudi drugih primerov oškodovancev. Npr. izbrisa državnih pokojnin leta 2011, ko je 16.500 prejemnikov ostalo brez državne pokojnine, z zakonom pa so bili napoteni na denarno socialno pomoč, kjer so morali zastaviti svoje nepremično premoženje z namenom zavarovanja vračila denarne socialne pomoči v okviru svoje zapuščine, v kolikor so želeli prejemati denarno socialno pomoč namesto državne pokojnine, ki je bila pred tem njihova pravica. Ali pa npr. »pravice« tistih 10.000-ev, ki so bili brez sojenja pobiti med ali po 2. svetovni vojni (tudi številni mladoletni otroci in ženske) in za katere se ne izdajo niti mrliški listi. Celo več, prikriva se tudi lokacija njihovega poboja in brezna, v katerega so zmetani, odreka pa se jim tudi pravica do groba in spodobnega pokopa. Varuh se ne posveča dovolj niti 100.000-čim njihovih svojcev, mnogim od njih je bilo delno ali v celoti odvzeto njihovo premoženje ali pa množicam beguncev, ki so končali v tujih deželah. Samo zato, da so si ohranili gola življenje.

Varuh se ni ali skoraj ni dotaknil pri svojem delu žrtev divjanja tajnih služb bivše države (Jugoslavije) doma in v tujini vse do osamosvojitve Slovenije. Še več,

razpravam v Državnem zboru na to temo ste se doslej redno izogibali, torej ste jih povsem ignorirali in se niste niti opravičili.

Sicer pa ni vse v uporabi rednih ali izrednih pravnih sredstev. To je tako ali tako odločitev tistega, ki se čuti prikrajšanega v sodnim postopku.

Varuh človekovih pravic je zaščitnik šibkejših članov družbe proti državi in njenim institucijam. Tako je zapisano v 159. členu Ustave in Zakonu o varuhu človekovih pravic. Vendar ne moremo mimo dejstva, da je Varuh človekovih pravic hočeš nočeš tudi moralna in etična avtoriteta. Žal pa se ta vloga Varuha človekovih pravic uporablja zelo selektivno, za bran pravic posameznih, posebej izbranih oz. privilegirano izbranih družbenih skupin, ne pa dosledno za vse prizadete.

Kot razumemo iz vašega dopisa, se bo selektivni pristop nadaljeval tudi v prihodnje.

Kljub vsemu pa upamo, da se boste potrudili odgovoriti na tista 4, v uvodu postavljena vprašanja.

Poslanke in poslanci SDS